

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505

Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Metodický list

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti (I/2)

Sada: 1 Číslo: EU-OPVK-ČIG-2ST-12 Předmět: Český jazyk a literatura, 6. ročník - Román

Název materiálu: Když duben přichází

Autor materiálu: Mgr. Marie Baslerová

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 24. května 2012

Třída: VI. A

Ověřující učitel: Mgr. M. Baslerová

Anotace materiálu:

Pracovní list - román, otázky se vztahují ke kapitole z knihy Když duben přichází od J. Foglara.

Podrobný metodický popis možností použití materiálu:

- Žáci si pozorně přečtou text, příp. s dopomocí učitele (žáci s IVP).
- Po rozdělení pracovního listu pracují žáci dle zadání.
- V úvodní části hodiny je nutné seznámit žáky s díly J. Foglara.
- Žáci vyhledávají odpovědi na otázky z románu od J. Foglara.
- Charakterizují hlavní postavu v ukázce.
- Kontrolujeme a hodnotíme na závěr celý pracovní list, popř. využijeme pracovní list k sebehodnocení jednotlivých žáků nebo k jejich hodnocení

Seznam literatury a pramenů:

FOGLAR, Jaroslav. *Když duben přichází*. Praha: Mladá fronta, 1970.

Obr.: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/18/Jaroslav_Foglar.jpg

Poznámka:

Orientace v textu napomáhá čtenářské gramotnosti.

Jaroslav Foglar – Když duben přichází

Podivný nápis:

(Hlavní hrdina tohoto románu se jmenuje Lubor Klement a pokouší se vzkřísit starou sportovní slávu. Z obyčejných a všedních školních dnů se stává romantické dobrodružství.)

1. Tady se usadil, vyndal z kapsy veliký složený papír na balení a rozprostřel jej po rovné zemi.
2. A teď ty útržky ven!
3. Vytrřepal je z kapsy rozechvěné a pohroužil se do skládání.
4. Bylo to opravdu umění se v nich vyznat!
5. Notýsek obsahoval asi dvanáct listů, popsaných většinou po obou stranách, a každý list byl roztrhaný snad na padesát kousíčků.
6. Lubor ze začátku myslel, že s tím vůbec nic nepořídí.
7. Asi čtvrt hodiny nenašel v té spoustě útržků ani dva, které by se k sobě hodily.
8. Teprve později začal pracovat podle systému.
9. Především rozdělil útržky na dvě hromady.
10. V první z nich byly jen ty, které měly některou část okraje zcela rovnou, uříznutou strojem.
11. Ty byly z okraje listů.
12. V druhé pak byly útržky z vnitřních ploch.
13. Okrajové útržky rozdělil potom na kousky z horního okraje, z postranního a z dolního.
14. Teď už to bylo docela zábavné.
15. A pojednou Lubor nachází na jednom z útržků horního okraje listu kousek svého jména: „...bor Klemen...“. Pod tím bylo ještě několik písmen. Luborovo nadšení nad úspěchem i vzrušení z toho, co asi o sobě bude číst, neznalo mezí.
16. Útržek s kouskem jeho jména se mu stal vodítkem k dalšímu postupu. Hledal teď v hromádce útržků z horního okraje listu ony části, které by jméno doplňovaly.
17. Našel je a zakrátko měl celý horní okraj listu pohromadě. Byly na něm celkem dva řádky a začínaly takto: „Lubor Klement je o půl roku mladší než já. A já si myslím, že se staneme velmi dobrými kamarády, protože Lubor má....“
18. „Rychle – rychle – už abych to měl celé!!“ touží horečně Lubor a dává se do další úmorné práce.
19. Sta útržků musí brát do rukou, přirovnávat jejich okraje k těm, které už měl správně postaveny.
20. Záda ho bolí a kolena studí od vlhké půdy, jak tu tak u toho skládání pořád klečí.
21. A kousek po kousku se řadí do roztrhané stránky a každým tím slovem, co tam Lubor čte, poznává, jak krásný názor na něj měl Řezina.

22. Vidí s úžasem, že byl Řezinovi vlastně jakýmsi světlem, zářným příkladem, jako byl třeba jemu, Luborovi, Fanek Jelínek!
23. Lubor se dočítá v těch podivných řádcích, plných obdivu i zase jakési bolesti, že ho Řezina pokládá za jednoho z nejčestnějších a nejvzornějších hochů, s jakými se kdy setkal! A také, že mu dal zase další chuť do života, že mu dodal náladu zápasit s nepřízní osudu, s posměšky celé Bedny!
24. „Když jdu s Luborem,“ psal Řezina do svého notýsku, „připadám si docela jiný, než když jsem sám! Napadají mě jen samé krásné myšlenky, nemyslím na to, co mě jindy trápí. Lubor je ušlechtilý kamarád a já se marně snažím nějak mu splatit službu, kterou mi prokázal tím, že mě tak pozvedl. Každý byl proti mně. Každému jsem byl protivný. Lubor se ke mně snížil, ač mohl mít kamarády lepší a příjemnější, než jsem já“.
25. Řezina pak psal, jak se podivuje Luborově stále upravenému zevnějšku, vždy pečlivě učesaným vlasům, čistým nehtům, a umiňuje si, že i on musí být pořád čistý a upravený, aby Luborovi nedělal ostudu, když spolu někam jdou, i aby se Luborovi nezošklivil.
26. Lubor si při čtení těch řádků skutečně vzpomíná, že se tenkrát, když spolu chodili do Sekořova nakladatelství, Řezina opravdu změnil. Česal se, vázanku měl pečlivě uvázanou, jeho límce byly čisté, nepomačkané, a také ruce měl pěstěné.
27. Ovšem – pak to zase přestalo. Řezina se stal zase tím starým, nechutně vypadajícím mrzoutem. Ale proč? Nebyla to vlastně Luborova vina? Lubor to přece byl, kdo to přátelství přerušil a tím Řezinu znovu uvrhl do starého zoufalého života bez jediného slunečního paprsku.
28. A jak tak Lubor dočítá ty sestavené útržky a přemýšlí o jejich obsahu, napadá ho, že Řezina vlastně není žádný obyčejný chlapec – nýbrž naopak, že i při svém neštěstí je to hoch velmi výjimečný, dobrý a správný, ba on je vlastně jedním z těch hochů, jací jsou jen v knížkách.!
29. Vždycky si myslel, že takoví hoši ve skutečnosti nejsou, anebo že jsou velmi vzácní. Teď poznává, že takoví hoši ve skutečnosti jsou a že je jich snad i dost, ale že je musí člověk umět hledat a objevovat.
30. A Lubor si najednou uvědomuje, jak špatně se k Řezinovi choval, místo aby si vážil jeho přátelství a obdivu. Každý chlapec nedokáže, aby na jiného hochu působil zušlechťujícím vlivem. Luborovi se to u Řeziny podařilo. Ani dobře nevěděl čím a jak. Sám si však tu svoji zásluhu pokazil, znesvětil. Zahrával si s Řezinovým přátelstvím, zapíral je, často se k Řezinovi choval pánovitě a tvrdě. Jak byl vlastně špatný a falešný, kdežto on, Řezina, dobrý, poctivý a přímý. Lubor si umiňuje, že hned zítra všechno napraví.

Jméno, příjmení:

Otázky k textu

1. Kolik listů asi obsahoval notýsek?
2. Každý list byl roztrhaný na kolik kousíčků?
3. Našel ústřížky, které se k sobě hodily?
4. Jaké útržky měl v druhé hromadě?
5. Odkud vytáhl složený papír na balení?
6. Kde poskládal útržky?
7. Vypiš slovesa z 1. věty:
8. Vypiš přídavná jména z 13. věty:
9. Vypiš číslovky z textu:
10. Zvládneš přesmyčku? BORLU MENKLET, LARFOG ROSJALAV
11. Znáš další díla tohoto autora? (vyber možnosti – Řásnovka, místo, šípy, bouří)
 - Boj o první
 - Rychlé
 - Stínadla se
 - Tajemná
12. Jak se jmenoval hlavní hrdina?
13. Jaké další jméno se v textu vyskytuje?
14. Co zjistil po poskládání textu?
15. Z 22. věty vypiš, čím byl pro svého kamaráda

ŘEŠENÍ

1. Kolik listů asi obsahoval notýsek? - 12
2. Každý list byl roztrhaný na kolik kousíčků? - 50
3. Našel ústřížky, které se k sobě hodily? - *nenašel*
4. Jaké útržky měl v druhé hromadě? - *útržky z vnitřních ploch*
5. Odkud vytáhl složený papír na balení? - *z kapsy*
6. Kde poskládal útržky? - *na zem*
7. Vypiš slovesa z 1. věty: – *usadil, vyndal, rozprostřel*
8. Vypiš přídavná jména z 13. věty: – *okrajové, horní, postranního, horního*
9. Vypiš číslovky z textu - *dvanáct, padesát, dva, dvě, první, druhé*
10. Zvládneš přesmyčku? BORLU MENKLET, LARFOG ROSJALAV - *Lubor Klement, Jaroslav Foglar*
11. Znáš další díla tohoto autora?
 - *Boj o první místo*
 - *Rychlé šípy*
 - *Stínadla se bouří*
 - *Tajemná Řásnovka*
12. Jak se jmenoval hlavní hrdina? *Lubor Klement*
13. Jaké další jméno se v textu vyskytuje? *Řezina, Fanek Jelínek*
14. Co zjistil po poskládání textu? *Lubor zjistil, že si ho kamarád Řezina velice vážil.*
15. Z 22. věty vypiš, čím byl pro svého kamaráda – *byl světlem, zářným příkladem*